

**COLEGIUL NAȚIONAL "SPIRU HARET"- TÂRGU-JIU
PROF. ÎNV. PRIMAR ELENA DIANA CHERTES**

DISCIPLINA OPȚIONALĂ „PE SCENĂ”

Tipul de opțional: la nivelul ariilor curriculare ” Limbă și comunicare ” , ,, Consiliere și orientare”, “ Arte ”și
„Tehnologii”

Durata: 1 an

Clasa: I / a II-a

Obiectiv transcurricular: Dezvoltarea capacității de exprimare liberă, de descoperire a aptitudinilor
actoricești și a spontaneității

I. NOTĂ DE PREZENTARE

Opționalul “PE SCENĂ” sensibilizează copiii față de artă, este un mijloc puternic de descoperire a aptitudinilor actoricești și-i familiarizează pe elevi cu munca actorilor.

Arta, în general, și în teatru, în special, contribuie la educarea gândirii reproductivă și creative, inteligenței, imaginației, inventivității și spontaneității.

Prin acest opțional creez cadrul favorabil exprimării libere a tuturor copiilor, le stimulez spiritul de echipă, îi adaptez la cerințele scenei, a publicului, cu o aptitudine degajată din partea lor, lipsită de emoții, educându-i ca spectatori și ca “ actori ”.

Activitatea artistică a copiilor are un rol important în îmbogățirea culturii lor, în educația lor afectiv – estetică și, nu în ultimul rând, un rol distractiv - recreativ.

Copiii sunt talentați, toți pot să se exprime artistic într-un gen sau altul spre delectarea lor și a celor din jur. Procesul de transpunere scenică a unui rol oferă multiple posibilități de cultivare a personalității copilului. Elevii nu doar memorează și interpretează roluri, ci și ajută la confecționarea decorurilor, măștilor, a costumelor și a altor materiale de recuzită. Astfel de activități stimulează atât talentele artistice ale copiilor, cât și creativitatea lor.

“ Regizorul ” doar creează atmosfera momentului respectiv și ajută copilul-actor să se contopească sufletește cu personajul.

Copilul își pune în valoare prezența scenică, dublată de aplomb, dicția, mimica, siguranța de sine, plăcerea de a spune textele în fața publicului. Un copil înzestrat cu vizibile calități artistice place, cucerește, emoționează.

II. COMPETENȚE GENERALE

1. Receptarea de mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute
2. Exprimarea de mesaje orale în diverse situații de comunicare
3. Dezvoltarea capacității interpretative și imaginative
4. Dezvoltarea spiritului de echipă și al colaborării

1. RECEPTAREA DE MESAJE ORALE ÎN DIVERSE CONTEXTE DE COMUNICARE

Competente specifice	Activități de învățare
1.1 înțelegerea semnificației globale a mesajului audiat	- audierea unor povești sau piese de teatru (de pe discuri, casete, C.D.) ;
1.2 exprimarea prin mijloace verbale / nonverbale a unui mesaj oral	- exerciții de sesizare a elementelor semnificative dintr-un mesaj ascultat prin formularea de întrebări și răspunsuri;
1.3 manifestarea interesului pentru mesajul ascultat	- exerciții de identificare a informațiilor emise sau receptate;
1.4 desprinderea unor informații și mesaje din texte citate sau audiate	- jocul de rol care vizează formarea comportamentului de ascultător.

2. _EXPRIMAREA DE MESAJE ORALE ÎN DIVERSE SITUAȚII DE COMUNICARE

Competențe specifice

Activități de învățare

2.1. pronunțarea clară și corectă a unor cuvinte și enunțuri	- jocuri de cuvinte, exerciții de pronunție a unor cuvinte: frământări de limbă;
2.2. adaptarea vorbirii la diferite situații de comunicare dialogată	- exerciții de reglare a intonației, a tonalității, a volumului vocii și vitezei proprii de reglare;
2.3. manifestarea inițiativei în comunicarea orală, în funcție de situația creată	- realizarea unor dialoguri improvizate pe anumite teme și în situații determinate
2.4. emiterea a unor mesaje scurte în situații de interacțiune	- exerciții de mimă și de sesizare a corespondenței elementelor verbale cu cele nonverbale
2.5. integrarea cuvintelor și expresiilor noi în enunțuri proprii	- exerciții de dezvoltare a inițiativei comunicative și a capacității de a interveni adecvat în actul comunicării.

3. DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII INTERPRETATIVE ȘI IMAGINATIVE

3.1. exteriorizarea trăirilor interioare ale personajelor prin gestică, mimică, timbrul vocii, volum, mișcare scenică	- joc – mimică;
- jocuri de rol: interpretarea unor roluri scurte în manieră proprie;
3.2. manifestarea spontană, dezinvoltă, în interpretarea personajelor	- interpretarea unui rol în mai multe variante;
- exercițiu de vorbire expresivă, artistică;
- discuții în grup pe marginea unor spectacole vizionate sau audiate.

4. DEZVOLTAREA SPIRITULUI DE ECHIPĂ ȘI A COLABORĂRII

Competențe specifice

- 4.1. manifestarea interesului, cooperării, voinței în cadrul activității desfășurate
- 4.2. adoptarea unui comportament adecvat în grup
- 4.3. exprimarea impresiilor declanșate de interpretarea unei scenete, folosind terminologia adecvată
- 4.4. asumarea diferitelor roluri în realizarea unui spectacol.

Activități de învățare

- dialog pe tema organizării activității, stabilirea unor reguli specifice grupului;
- alternarea unor situații de tipul actor – spectator;
- identificare regulilor de comportare și de colaborare în prezentare și exemple;
- activități de analiză a interpretării colegilor de grup,
- discuții de grup pe baza unor spectacole vizionate;
- vizionări de spectacole de teatru pentru copii;
- stabilirea / crearea elementelor de decor, alegerea scenariului, repartizarea rolurilor, etc.

III. CONȚINUTURILE ÎNVĂȚĂRII

1. Elemente specifice teatrului
 - machiaj, costume, măști, marionete;
2. Termeni specifici teatrului
 - scenă, decor, actor, regizor, sufleur, spectator, cortină, culise;
3. Elemente de cultură teatrală
 - date despre piese de teatru: titlul, autorul, personaje;
 - poezii, povestiri, povești,; monologuri, dialoguri scurte
 - audiții;
 - jocuri de rol spontane;
 - recitări de poezii (impuse și la alegere);
 - joc – mimă: “ În avion ”, “ La cumpărături ”, “ La telefon ”, “ La restaurant ”, “ În autobuz ”, “ Un interviu la radio sau TV”, “ La circ ”, etc. (exerciții – joc de gestică și mimică);
 - serbări;
 - vizionări de spectacole
 - punerea în scenă a unor spectacole pentru copii-
 1. Coliba iepurașului
 2. Găinușa cea moțată
 3. Turțița
 4. Iedul cu trei capre
 5. Albă ca zăpada
 6. Carnavalul
 7. D-I Goe
 8. Bunico
 9. Poveste de Crăciun

IV. SUGESTII METODOLOGICE

Programa pentru opționalul „*Pe scenă*” promovează activități de învățare centrate pe elev, prin focalizarea activităților educaționale pe experiențele și capacitățile copiilor, presupunând o învățare activă – elevul fiind implicat direct în rezolvarea sarcinilor de lucru.

Opționalul propus are un accentuat caracter practic – aplicativ, de aceea demersul didactic trebuie să se concentreze pe formarea și exersarea unor abilități și atitudini pozitive.

Strategia educațională prin joc înseamnă dezvoltarea imaginației, dezvoltarea atenției, a spiritului de observație, al comunicării și al spontaneității. Acesta are scop educativ și chiar terapeutic, asigură o bază de înțelegere cu sine și cu ceilalți, dezvoltând adaptabilitatea la diverse situații și adaptabilitatea socială.

Teatrul pentru copii reprezintă o disciplină complexă în concepere și desfășurare, un opțional care se adresează acelor cadre didactice care caută modalități diverse de a stimula dezvoltarea atitudinii pozitive a elevilor, oferind în același timp și libertate și rigoare, dezvoltând încrederea în sine și devenind un stimulent al capacității de exprimare al elevilor.

V. MODALITĂȚI DE EVALUARE:

1. METODE TRADIȚIONALE:

- a. probe orale și practice

2. METODE ALTERNATIVE:

- a. observația sistematică a comportamentului elevului;
- b. portofoliul
- c. autoevaluarea;
- d. proiectul

3. Exemplificări ale modalităților de evaluare:

1. Vizionarea unor spectacole, observarea comportamentului de spectator și discutarea modului de interpretare a unor personaje
2. Interpretarea unui rol- transpunerea scenică a unui rol, modul de interpretare
3. Jocuri de rol, dramatizări, mimă
4. Confeccionarea recuzitei pentru spectacole, a unor postere, a unor postere
5. Punerea în scenă a unor piese de teatru pentru copii

VI. BIBLIOGRAFIE:

1. Ministerul Educației Naționale, Programe școlare pentru clasa I, Anexa nr. 2 la OMEN nr. 3418/19.03.2013;
2. Cristea, Luminița; Mițu, Adriana , *Comunicare în situații concrete*, Ed. Aramis, București, 2004;
3. *Ghidurile L.S.D.G.C.*, Jeannie L. Steele, Kurtis S. Meredith, Charles Temple, 1998
4. Pârâială, Viorica, Dumitru D. Pârâială, Claudia Bălan, Anica Vasilache, Teodora Tanasă, *Activități în completarea programului din ciclul primar*, Editura Euristică, Iași, 2004;
5. Peneș, Marcela „*Învățăm pe teme, activități transdisciplinare*„, Ed. Ana 2000, București, 2007;
6. Saussard, Brigitte , „*Scenete și jocuri de mimă, comunicare prin teatru*„, Ed. CD Press, București, 2009
7. Crăciun, B., *400 de cântece, poezii și scenete hazlii pentru copii*, Editura Porțile Orientului, Iași, 2003
8. *Dicționar de teatru*, Patrice Pavis, Editura Fides , 2012
9. „*Hai să facem un spectacol!*”- teatru școlar pentru clasele I-IV, Marcela Peneș, Editura Ana , 2011
10. Minulescu, C. G., *Cu mic, cu mare... haideti la serbare!*, Editura Carminis, Pitești, 2004.
11. „*Cele mai frumoase 100 de piese de teatru povestite pe scurt*, Ana-Maria Nistor, editura Orizonturi, 2012

* PE SCENĂ *

PLANIFICARE CALENDARISTICĂ

TIPUL DE OPȚIONAL: la nivelul arilor curriculare

“ Limbă și comunicare ” , “ Arte ” , „ Consiliere și orientare” ,și „ Tehnologii”

CLASA: I / a II-a

NR. DE ORE PE SĂPTĂMÂNĂ: 1

Nr. Crt.	UNITĂȚI DE ÎNVĂȚARE	COMPETENȚE SPECIFICE	CONȚINUTURI	NR. ORE	SĂPT.	OBS.
1	În lumea teatrului	1.1; 1.2; 1.3; 1.4; 3.2; 4.1; 4.3; 4.4	- Elemente specifice teatrului – machiaj, costume, măști, marionete - Termeni specifici teatrului: satiră, decor, actor, regizor, sufleur, spectator, cortină, culise; - Vizionări de piese de teatru pentru copii; - Mesajul oral – audiții - Activități de construcție a unor măști și decoruri;			
2	Sărbătorile anotimpurilor	1.2; 1.3; 1.4; 2.2; 4.1; 4.3.	- Memorarea și reproducerea unor poezii, fabule, monologuri și dialoguri scurte: a) “ Se deschide poarta școlii ... ” b) “ Iarna cerne norii de zăpadă ... “ c) “ Salutare, primăvară, Timp frumos, bine ai venit! ” d) “ Cu firea ei cea arzătoare Sosit-a vara înapoi ... ” - Recitări de poezii (impunere și la alegere)			
3	Actori și spectatori	1.1; 1.2; 1.3; 1.4 2.1; 2.2; 2.3; 2.4 3.1; 3.2; 4.1; 4.2; 4.3; 4.4	- Elemente de cultura teatrală <ul style="list-style-type: none"> • date despre piese de teatru; • transpunerea scenică a unui rol; • personaje; textele în versuri și în proză; • mimica, gestica și dicția; 			

			<ul style="list-style-type: none"> • interpretarea unui rol • punerea în scenă a unor piese de teatru pentru copii • reprezentări teatrale pentru și cu copii 			
--	--	--	--	--	--	--

PROIECTAREA UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: În lumea teatrului (I)

NR. DE ORE:

NR. CRT.	CONȚINUTURI (detalieri)	C.S.	ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE	RESURSE	EVALUARE
	<ul style="list-style-type: none"> - Elemente specifice teatrului – machiaj, costume, măști, marionete - Termeni specifici teatrului: scenă, decor, actor, regizor, suflor, spectator, cortină, culise; - Mesajul oral; - Confecționarea unor măști și decoruri; - Vizionări de piese de teatru pentru copii. 	<p>1.2</p> <p>1.3</p> <p>1.4</p> <p>4.1</p> <p>4.3</p> <p>4.4</p>	<ul style="list-style-type: none"> - realizarea unor discuții pe baza elementelor și a termenilor specifici teatrului; - exerciții de sesizare a elementelor semnificative dintr-un mesaj ascultat prin formularea de întrebări și răspunsuri; - exerciții de identificare a informațiilor emise sau receptate; - jocul de rol care vizează formarea comportamentului de ascultător <ul style="list-style-type: none"> • Activități de audiție a unor piese de teatru ; citirea unor piese de teatru; - dialog pe tema organizării activității ; - realizarea unor decoruri simple din carton, mobilier sau alte materiale. - vizionarea unor piese de teatru pentru copii: 	<ul style="list-style-type: none"> - imagini - costume, măști, marionete - discuri, casete - activitate frontală și individuală - Strategii euristice 	<ul style="list-style-type: none"> - probe orale (crearea și susținerea unui dialog pe tema dată) - probă practică (construirea unui decor în colaborare cu ceilalți colegi); - probă scrisă (descrierea costumului și a celorlalte materiale de recuzită necesare)

		3.2	<ul style="list-style-type: none"> • Elemente și termeni specifici teatrului pentru copii; • Desprinderea mesajului oral; • Exerciții de identificare a personajelor, • Interpretarea rolurilor; • Exerciții de interpretarea rolurilor; • Discuții de grup pe baza unor spectacole vizionate. 		
--	--	-----	--	--	--

PROIECTAREA UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Sărbătorile anotimpurilor (II)

NR. DE ORE:

CONȚINUTURI (detalieri)	C.S.	ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE	RESURSE	EVALUARE
- Memorare și reproducerea unor poezii , fabule, monologuri și dialoguri scurte: a) Se deschide poarta școlii	2.2	- Exerciții de memorare a unor poezii pe o anumită temă și cu un bogat conținut educativ; - Exerciții de reglare a intonației, a tonalității, a volumului vocii și vitezei proprii de reglare; - Exerciții de recitare expresivă; - Concursuri de recitări;	a) Texte suport: “Rapsodii de toamnă” de G. Topârceanu “Balada unui greier mic” de G. Topârceanu “Ce te legeni” de M. Eminescu	- probă orală: (concursul “Cel mai bun recitator”)
b) “ Iarna cerne norii de zăpadă ... “	1.2 1.3 1.4	- Exerciții de audiere a unor recitări de poezii; - Exerciții de identificare a informațiilor emise sau receptate; - Jocul de rol care vizează formarea	b) Texte suport: “Iarna” de V. Alecsandri “Toamna pe uliță”	

<p>c) “ Salutare, primăvară, Timp frumos, bine ai venit! ”</p> <p>d) “ Cu firea ei cea arzătoare Sosit-a vara înapoi ... ”</p>	<p>4.1</p> <p>4.3</p>	<p>comportamentului de ascultător;</p> <p>- Exerciții de intonare a unor poezii, - Exerciții de recunoaștere a titlului, poetului, versurilor, sentimentelor desprinse</p> <ul style="list-style-type: none"> • Concursuri <p>- Exerciții de identificare a expresiilor frumoase; - Exerciții de memorare și recitare a unor poezii; - Exerciții de analiză a recitării poeziilor.</p>	<p>de G. Coșbuc “Colinde”</p> <p>c) “Primăvara” de V. Alecsandri “Câți ca noi” de G. Topârceanu “Dorul mamei” de V. Alecsandri</p> <p>d) “Vară” de Șt. O. Iosif “Vara” de Duiliu Zamfirescu</p>	
--	-----------------------	---	---	--

PROIECTUL UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Actori și spectatori (III)

NR. DE ORE:

CONȚINUTURI (detalieri)	C.S..	ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE	RESURSE	EVALUARE
<p>- Elemente de cultură teatrală</p> <ul style="list-style-type: none"> • date despre piese de teatru • mimica, gestică și dicția • transpunerea scenică a unui 	<p>1.1</p> <p>1.2</p> <p>1.3</p> <p>1.4</p> <p>2.1</p> <p>3.1</p> <p>2.2</p>	<p>- Audierea unor piese de teatru (de pe discuri, casete, cărți – citirea unor piese de teatru);</p> <p>- Exerciții de sesizarea elementelor semnificative dintr-un mesaj ascultat;</p> <p>- Jocuri de cuvinte: exerciții de pronunție a unor cuvinte; frământări de limbă;</p> <p>- Exercițiu de mimică și gestică;</p> <p>- Exercițiu de reglare a intonației, a</p>	<p>Scenete:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Coliba iepurașului 2. Găinușa cea moțată 3. Turtița 4. Iedul cu trei capre 5. Albă ca zăpada 6. Carnavalul 7. D-l Goe 	<ul style="list-style-type: none"> • Probe orale: - crearea și susținerea unui dialog pe tema dată - exercițiu de dicție • Probe practice: - memorarea și

rol, modul de interpretare	2.3	tonalității, a volumului vocii li vitezei proprii de reglare; - Realizarea unor dialoguri improvizate pe anumite teme și în situații determinate;	8. Bunico 9. Poveste de Crăciun	reproducerea unui rol în cadrul unei reprezentații teatrale cu public - construirea unui decor în colaborare cu părinții
	2.4	- Exerciții de mimă și de sesizare a corespondenței elementelor verbale cu cele nonverbale;	- Joc de rol - Texte în versuri și în proză	
	3.1	- Jocuri de rol. Interpretarea unor roluri scurte în manieră proprie; - Exerciții de motivare a acțiunilor unor personaje, cu exprimarea și argumentarea propriilor păreri și sentimente; - Exerciții de caracterizare a personajelor principale, secundare, pozitive, negative, antitetice, comice, colective, tragice, etc.	“Nică” din “Amintiri din copilărie” “D-l Goe” – I. L. Caragiale	

CONȚINUTURI (detalieri)	C.S.	ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE	RESURSE	EVALUARE
- Interpretarea unui rol	3.2	- exerciții de citire expresivă, artistică – joc de dicție; - jocuri de rol; - exerciții – joc de recunoaștere și reproducere a unor roluri;		Probă practică: - concurs de mimică
- Punerea în scenă a unor piese de teatru pentru copii	3.1	- exerciții de interpretare a unor roluri scurte; - exerciții de interpretare a unui rol în mai multe variante;		Probe scrise: - descrierea costumului și a celorlalte materiale de recuzită necesare;
	4.2	- exercițiu de alternare a unor situații de tipul actor – spectator; - exercițiu de adoptare a unui comportament		

	4.3	adecvat activității de grup;		- descrierea unui personaj;
		- activități de analiză a interpretării colegilor de grup;		- costume
	3.2	- stabilirea / crearea elementelor de decor, alegerea scenariului, repartizarea rolurilor, etc.;		- decor.
	3.1	- discuții de grup privind punerea în scenă a unor piese de teatru și interpretarea rolurilor;		
	3.2			
	4.1			
	4.2	- Reprezentări teatrale pentru și cu copii		
	4.3			
	4.4			